UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

20. An qui facit abortum, sit irregularis, si dubitet de animatione fœtus? Ex p. 4. tr. 2. res. 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-76372

Visual Library

versionem 70. dicitur, (qui percusserit mulierem prægnantem,& illa abortum fecerit,si fœtus erat formatus dabit animam pro anima : si nondum erat formatus mulctabitur pecunia.) Quibus verbis apertè insinuatur fœtum habere animam simulatque fuerit formatus, idémque Medici ipsi docent. Formatio verò fœtus ex Hippocrate *lib. de natura fœtus*, in maribus absoluitur aliquando die 30.aliquando 35. aliquando 40.aliquando 45. Formatio verò fœminæ absoluitur aliquando 35.aliquando 40.aliquando 45. & aliquando 50. Ratio autem cur fœtus non formetur eodem tempore in omnibus provenit ex caliditate, vel frigiditate matris. Ita Mazuchellus.

3. Sed cùm Aristoteles *lib.7. de Animal.c.3.* Plinius *lib.7.c.6.*& alij docent mares animari die 40. à conceptu, fœminas verò die 80. & aliquando 90. Existimo non esse recedendum ab hac opinione, cùm magis faveat pœnitentibus. Et ideo illam docet Layman,*lib.3. tract.3.p.3.c.4.n.3.* Marchinus *de Sacram. Ordinis tr.1. p.9 c.3.n.7.* Trullench *in Decal.tom.2.lib.5. c.1. dub.4. n.2.* Molina *de Iust.tom.3. tract.3. disp.27.n.1.* Megala *in Prompt.tom.1. ver. Abortus, n.1.* Coriolanus *de cas. reserv.p.2.cas.6.n.4.* Quaranta *in sum.Bull.ver.Abortus, n.5.* Scortia *in Bullis Pontif.Theorem.376.*& Naldus *in sum.ver.Abortus,n.2* ubi sic ait: Abortum post 40.dies in masculo,in fœmina post 80, animatum esse anima rationali,tradunt omnes. In dubio autem, id est, non constito,sit ne masculus,an fœmina,tunc censetur esse masculus,& sic animatus anima rationali;& ita servat sacra Pœnitentiaria. Ita ille, cui adde Machadum *de Perfecto Confess. tom.1.lib.2.par.3.tract.17. docum.8. num.2.*& Bordonum,*in Consil. Regul. tom.1. resol.45. q.2.num.2.*

4. Non desinam tamen hic adnotare quod recentissimè Thom. Fienus *lib. de vi formatrice fœtus, edito an.1260.q.8. concl.11.* putat animari fœtum anima rationali tertia ad summum die à seminis conceptione, suámque sententiam plurimis probat argumentis. Sed nolo ingerere scrupulos; ideò à communi sententia non est recedendum : igitur qui ante quadraginta dies procuravit abortum,non est censendus irregularis,neque in pœnas Bullæ Sixti V. incurrisse dicendum est, juxta Constitutionem Gregorij XIV. Et si dubitetur si masculus sit, vel fœmina, fœtum præsumendum est esse animatum post 40. dies.

RESOL. XX.

An qui facit abortum sit irregularis, si dubitat de animatione fœtus? Ex p.4.tr.2.Res.16.

Sup. hoc in Res. seq. & sup. lege §. ult.Res.16. & superius in tr. 5. ex lata & subtili doctrina Res. 119.§.Itaque. à lin. 8. & vers. Ex his. per tot. & non pigebit.

§.1. AFfirmativam sententiam docent communiter DD. quos citat, & sequitur Merolla *in disputat. Theolog. tom.1. disputat.3. cap.3. num.237.* Sayrus *libro 6.cap.15. num.9.* Sotus *in 4. dist. 25. q.1. art.3. conclus.4.* Barbosa *in collect. tom. 2. lib. 5. tit. 12. cap.12.num.15.* Avila *part.7. disputat.2. dub. 1. concl.1.* Sanchez *in summa tom. 1. libro 1. cap.10. numero 43.* quia in tali casu, qui præbuit causam abortus, est dubius an sit homicida; ergo censendus est irregularis.

2. Sed contrariam sententiam tenet doctus Emanuel de Moura *opusc.de ensal.& incant.sect. 3. cap.1. num.27.* ubi sic ait : Non incurrit irregularitatem ille, qui cùm certus sit iniquè se concurrisse ad abortum, dubitat verò an proles per abortum occisa fuerit jam animata anima rationali. Ita ille, & post illum novissimè docet hanc sententiam ex Theologis Societatis IESU Ioannes Præpositus insignis Theologus *in suis comment.ad 3.part.D.Thom. quæst. 5. de irregular. dub. 8. num. 58.* ubi si asserit : Incurritur irregularitas si quis post fœtum & animationem procuret abortum;peti verò potest quid sit censendum, si dubitetur de animatione fœtus? Respondeo si adhibita diligentia verè remaneat dubium, non videri irregularem, quia nec est censendus irregularis ex eo quòd irregularitas homicidio sit apposita, cùm dubitetur num hic & nunc cõmissum sit homicidium,neque etiam ex eo quòd in dubio homicidij aliquis debeat se habere tanquam irregularem, quia si benè perpendantur jura id statuentia, advertetur ea non comprehendere præsentem casum, cùm omnia supponant subjectum capax mortis: nam agunt, quando constat de morte alicui illata,& dubium est à quo ex variis concurrentibus sit illata,quo casu decernitur eos, de quibus dubitatur, habendos irregulares. In præsenti verò casu dubium versatur circa conditionem subjecti, an scil. viveret necne; unde dispositio juris non intelligitur de nostro dubio, & proindè non satis constat an in præsenti casu irregularitas jure sit illata, & per consequens non est dicenda incurri. Ita Præpositus; & hanc sententiam videtur approbare Gomez *de delict. cap.3.in rubr. de homicidio, num.3. in fine*, & Baiardus *in addit. ad Iul. Clar. quæst. 68. numero 9*, ubi tenent, quòd in dubio fœtus præsumi debet inanimatus: hæc opinio est probabilis, verùm ne discedas à prima opinione tanquam probabiliori, quam præter DD. citatos tenet Farinacius *in fragment. crimin. part.2. numero 444.*

RESOL. XXI.

An in dubio, an fœtus sit animatus, quis censendus sit irregularis?

Et quid est dicendum quoad alias pœnas annexas irregularitati, qualis est privatio officij,& beneficij,& inhabilitatis ad hæc duo? Ex p.7.tr.5.Res.24.

Sup. hoc in Res. 8. p. 3. pertinet in num. 5. & per tot. Res.

§.1. AD hoc dubium affirmativè respondet Ioachim. Brulius *in Resol. de cas.reser. dub.11. sect.3. num. 86.* ubi sic ait : Petes, quid judicandum, dum est dubium fueritne fœtus animatus,an non,incidetne in casum reservatum, & alias pœnas, procurans vel consulens abortionem? Respondetur primò in foro civili, ubi de imponenda pœna agitur, debet interpretatio fieri in mitiorem partem, ac judicandum est non fuisse animatum, *l. interpretatione, ff. de pœnis*, ubi dicitur interpretatione legum pœnæ molliendæ sunt potius, quàm asperandæ. Et hoc nomine secundùm Iulium Capitolinum laudatus fuit M. Antonius Philosphus, cui mos erat, ut omnia crimina minori supplicio, quàm legibus plecti solent, puniret.

2. Respondetur secundò in foro tamen conscientiæ, talis debet se tenere tanquam homicidam, tanquam obnoxium reservationi, tanquam excommunicatum & irregularem, ac proinde abstinere debet à Ministerio altaris. Probatur ex celebri illa regula juris. *In dubiis tutior pars est eligenda*,quam tradunt Pontifices, *in cap. ad audientiam, cap. significasti 1. & 2. de homicid.cap.Iuvenis,de sponsal.* Quam regulam multi quidem volunt habere tantùm locum in dubio facti, non verò in dubio juris.Basilius tamen Legion. *l. 10. de matrim.cap.16.* cum Vasquez, & aliis, quos citat, probat ex rationis æqualitate, regulam illam esse intelligendam tam de dubio juris, quàm de dubio facti. Quidquid sit,hoc loco locum habet; cùm non sit dubium juris, sed facti. Hucusque Brulius cum DD. quos citat,& sequitur Scortia,*in Bulla Pontif.Theorem. 388.*quam doctrinam ipse intelligit quantum ad ordi-

num